

Gruwelkabinet van de boomadviseur

Spookverhalen rond stadsbomen

Op de vraag om een artikel te schrijven over het gruwelkabinet van de boomadviseur riep ik in mijn enthousiasme direct 'ja!'. Want daar kan ik wel een boekje over opendoen. Maar gaandeweg kreeg ik de nodige hersenkrakers te verwerken vanwege al die heilige huisjes die onder schot kwamen te liggen. Maar ach, voor de mensen die me kennen; daar heb ik uiteindelijk ook weinig moeite mee. Er zullen vast lezers zijn die zich met dit stukje proza aangesproken voelen. Bij deze alvast: sorry!

Auteur: Joost Verhagen

Cliché: de graatloze ambtenaar

Dit is natuurlijk een gevaarlijke rubriek: maar ik bedoel hier echt de graatloze ambtenaren, zij die hun rit uitzitten, hun idealen aan de kant hebben gezet, alleen aan zichzelf en hun verworven plekje denken, geen weerstand willen opwekken of gewoon geen passie voor bomen hebben. Een gruwel! Het zijn de ambtenaren die overal langs af laveren en zich niet hard maken voor het beschermen van onze bomen. Zij die zich laten overrulen door de civieltechnet of –aannemer en geen weerstand bieden. Het zijn deze ambtenaren die ons prachtige groene vak schofferen.

Cliché: de felgroene groenbeheerder

Dit moet herkenbaar zijn: 'NEE! Onder de kroonprojectie van bomen mag NIETS gebeuren.' Tja, de praktijk leert duidelijk anders, er is namelijk heel veel mogelijk onder bomen. Maar door deze houding strijkt deze felgroene rakker iedereen tegen de haren in. En vooral de grijze partij, die eigenlijk intensief met groen moet samenwerken, gooit na drie keer deze opmerking gehoord te

hebben met een gepast tikje de deur voorgoed dicht.

Cliché: AM-FM

Bij de (felgroene) boombeheerder en de donkergrijze civieltechnet vinden we ook vaak de gruwelijke Babylonische spraakverwarringen. De oorzaak moet hier vooral gezocht worden in het karakter van deze twee typen. Het groene type kent doorgaans geen vaste kaders en werkt vooral op basis van ervaring en intuïtie. Ik heb er al eens eerder over geschreven; het groene type heeft ook nog eens een erg hoog 'ik vind'-gehalte met de bijbehorende stelligheid. Het grijze type kent daarentegen juist hele strakke kaders, kent dikke normenboeken uit het hoofd en heeft niets met intuïtie, dat is 'm te zweverig. En omdat eenzelfde boom op een andere plek ineens anders wortelt, waardoor er anders gehandeld moet worden, roept dit bij dit grijze type dan ook de nodige verwarring op: denkt hij het eindelijk begrepen te hebben... wil de groenbeheerder het toch weer anders. Net zoals bij de

radiofrequenties AM en FM zitten zij niet op één golflengte.

Cliché: gebrekkige communicatie

Ik spreek hier allereerst uit eigen ervaring -volgens mijn vrouw ben ik er erg slecht in-: communicatie. Dat wordt direct beaamd door mijn collega's, al kan ik het tot op heden aardig verbloemen bij mijn opdrachtgevers. Maar professioneel als ik ben, ik zie het gebrek bij die ander wel. Een voorbeeld hoe gemeenschapsgeld over de balk gesmeten wordt is de aanvraag van eenzelfde werk voor eenzelfde project door verschillende afdelingen binnen de organisatie. Zo kom je je concollega's nog eens tegen in het veld. Maar in de hele lijn van communicatie gaat veel mis met alle gevolgen van dien voor de bomen. En misschien moet ik wel zeggen het achterwege laten van communicatie, of ligt het misschien wel aan de verwachtingen die we van elkaar hebben? En dat er in de praktijk veel misgaat, weet ik als ondernemer als geen ander, maar het vingerwijzen achteraf is toch echt een gruwel. Hebben we

thuis niet geleerd de hand in eigen boezem te steken?!

Cliché: de kabels en leidingenboer

En hiermee bedoel ik natuurlijk de partijen zonder groen hart of groene hersenen. Zij die alleen maar rechtlijnig denken, van A naar B en alles wat daar tussen zit hinderlijk vinden. Met de schop, graafmachines, freezen, bijlen, zagen worden de wortels van onze groene juwelen afgerukt. Steevast in de discussie met deze noeste werkers volgt de reactie 'ik heb het nog nooit fout zien gaan'. Maar ja, het verschil tussen een dode en levende boom herkennen vinden ze vaak al lastig. Maar wij, boomofielen, gruwelen van deze houding omdat wij weten wat de gevolgen zijn op korte en lange termijn. Omvallende bomen, afstervende bomen, afnemende beeldkwaliteit, minder lang levende bomen, hogere kosten door beheermaatregelen, juridisch getouwtrek, meer nader onderzoek en ga zo maar verder. Kortom, het kost onze maatschappij veel geld en het gaat ten koste van de groene belevingswaarde.

Cliché: de zeurende burger

Dit deel ik niet uit eigen ervaring, maar beleef het toch vaak alsof ik er zelf bij was wanneer mijn collega's weer op kantoor komen na een bewonersavond of ondersteuning bij een klachtenuurtje. Vooral het 'ik sleep je voor de rechter!' is een steeds meer gehoorde one-liner. Ik was tijdens mijn hoveniersopleiding al vrij snel genezen als het gaat om het werken met niet-professionals. En nu zie je dat deze niet-professionals na een avond Googlen tekenen van grootheidswaanzin laten zien; ze wanen zich al snel een boomprofessor. Met de toenemende mondigheid lijkt ook het 'ik denk alleen aan mezelf' toe te nemen. Dit in combinatie met de eerder genoemde graatloze ambtenaar is funest voor een lange toekomst voor veel bomen in de straat. 'Ik vind bomen echt heel mooi hoor... maar die ene boom voor mijn huis...'.

Toenemend probleem: de inkoper

Als er nog een vacature openstaat, houd ik me graag aanbevolen: inkoper. Dat lijkt me een geweldig vak. Onderhandelen is namelijk echt mijn ding. Alhoewel ze daar bij de Albert Heijn wel anders over denken, want daar zijn ze niet gecharmeerd van afdingen, helaas. Toch zijn de inkooporganisaties voor mij een grote gruwel. Ze breken zonder aarzeling de door het groene vakgebied gebouwde kwaliteitstorens af. Certificaten zijn toch niet nodig? Want zo zijn er meer aan-

bieders en is de kans groter op een lage inschrijving. En dat betekent scoren! Maar zij weten toch ook dat goedkoop duurkoop is? En is er dan geen (felgroene) ambtenaar die het inkoopbureau aan het verstand kan brengen dat geklungel aan bomen vaak onomkeerbaar is? En dat de groene vakman buiten dan beter een blauwe pet op kan doen omdat hij alleen maar aan het controleren is, boeit ze schijnbaar ook niet erg.

Cliché: knullige bestekken

Poeh, wie heeft dat niet aan den lijve ondervonden? Vroeg of laat word je keihard afgerekend met de knullige bestekken die vooral civieltechnisch van opzet zijn. Groen en in het bijzonder bomen zijn vaak onderbelicht of worden in het moederbestek niet eens genoemd. En dan sta je als groene vakman, als boomtechnicus en vooral ook als taxateur simpelweg toe te kijken. Zonder doortimmerd bestek is er geen stok om mee te slaan. Tranentrekkend als je toezicht moet houden op werken met dit soort knullige bestekken. Wanneer leren we toch als groene vakmannen en idem -vrouwen om bestekken goed te lezen en hierin te adviseren? Een oude wijsheid zegt toch dat beheren vooral bestaat uit adviseren?

Nieuw; social return

Nu ik toch wat over bestekken geroepen heb noem ik meteen dit fenomeen; 'social return'. Dat betekent dat je als aannemer of adviesbureau bij aanbestedingen verplicht bent mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op het project moet inzetten OF een boete moet betalen. Voor grotere en langdurige uitvoeringsprojecten is social return prima in te passen. Maar ook als adviesbureau, met kleine (kennis)projecten, wordt je geconfronteerd met dit fenomeen. Al is het maar als onderaannemer voor een groot project. Maar dan ga ik liever voor de bijbehorende boete en tel de boete vooraf gewoon op bij het eindbedrag. En als we dat allemaal doen, dan kost het ons als kleine bureau's niets, maar de groenbeheerder mag betalen. Kom op zeg, maak maatwerk! Groene vakmannen en -vrouwen sta op en laat jullie stem horen. Sta niet toe dan jullie de dupe zijn van dit soort gekkigheid!

Tot slot

De lijst met gruwels is haast onuitputtelijk, maar wellicht stoor ik me snel? Het was in ieder geval best fijn om op deze manier mijn hart eens te luchten. Maar belangrijker nog is dat ik hoop dat ik zo wat ogen heb geopend. We zijn namelijk als maatschappij erg veel geld kwijt door de gru-

wels die ik heb beschreven. En dat hoeft niet als we met elkaar wat beter nadenken, verder kijken dan onze neus lang is, kritisch zijn en vooral de dialoog willen opzoeken. Sta open voor de kritieken van een ander en steek eens wat vaker hand in eigen boezem.

Joost Verhagen is directeur van Cobra Adviseurs